

Restauratie kerktoren leidt tot educatief project

Vrijwilliger Bouke van Dijk bij het voor hem mooiste stukje uitzicht. Foto: Meike Wesselink

ZUTPHEN - Om de restauratiewerkzaamheden aan de Nieuwstadskerk (Sint Jan) nog beter te kunnen beleven, beklimmen de komende weken ruim veertienhonderd scholieren de trappen langs de kerktoren. Ook particulieren mogen in de dagen tussen kerst en oud en nieuw de hoogste toren van Zutphen beklimmen. Door Meike Wesselink Om scholieren te betrekken bij Zutphens erfgoed nam gemeente Zutphen het initiatief om een educatief project op te zetten rond de restauratiewerkzaamheden van de Sint Jan. De speciaal daarvoor ingerichte ontmoetingsruimte aan de Isendoornstraat hangt vol aansprekende opdrachten en posters. Vrijwilligers Bouke van Dijk en Ton Zuethof evalueren samen met de dames van de Erfgoedwerkplaats hoe de rondleidingen met leerlingen zo goed mogelijk gestroomlijnd kunnen worden en of de opdrachten uit te

voeren zijn. Met dertig kinderen hebben ze die middag de toren beklommen om het project uit te proberen. "Hier en daar moet er nog wat geschaafd worden aan de opdrachten, maar de strekking is goed", concludeert Zuethof. Hij bladert door het opdrachtenboekje dat de titel 'Aannemers gezocht' heeft gekregen. Door opdrachten uit te voeren bestuderen de leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs en de Praktijkschool welke verschillende bouwfasen de kerk heeft doorgemaakt, welke materialen er van oudsher gebruikt worden en wat hun functie is. Ook leren de kinderen wat de kerk en haar ligging in de loop van de tijd heeft betekend. Door zelf dakpannen en leistenen te leggen leren ze de verschillende toepassingen kennen. Ook de boogconstructie wordt onder de loep genomen. Zuethof: "De leerlingen van de Schilder's COOL gaan volgend jaar ook de toren beklimmen. Zij volgen daarbij een ander educatief traject". Zuethof begeleidt de komende tijd, samen met Bouke van Dijk de leerlingen naar boven.

Het is bijzonder om Zutphen eens van de andere kant te zien en in de verte de overige torens van de stad te bekijken. Als het aan de vrienden van de Sint Janskerk ligt, wordt het in de toekomst mogelijk om de kerk van binnenuit te beklimmen. De tekeningen voor het trappenhuis zijn al klaar, het geld ervoor moet echter nog bij elkaar worden gebracht. Wellicht dat de particuliere bezoekers die op 27, 28, 29 en 30 december de bouwsteiger rondom de toren mogen beklimmen daaraan kunnen bijdragen. Zij betalen namelijk vijf euro voor de beklimming, maar krijgen daarvoor ook een dakpan van leisteen mee als herinnering. Bijzonder ook is het om de klokken in de toren te bekijken. De oudste luidklokken van Zutphen. Twee klokken verdwenen tijdens WOII uit de toren om tot wapens te worden omgesmolten. Een verzetsactie echter zorgde ervoor dat het schip waarop de klokken vervoerd werden tot zinken werd gebracht in de IJssel. Na de oorlog vonden de klokken hun weg weer terug naar de Nieuwstadskerk.

De werkzaamheden aan de kerk beperken zich nu tot de daken en de toren. "Van oorsprong stond de toren los van de kerk", legt Joop Jansen, vaste gids van de kerk uit. "Het is nu niet te zien omdat de kerk in de steigers staat, maar de toren is een beetje scheef gedraaid. Hoe dat precies komt, is niet duidelijk. Wel weten we dat de toren die in 1272 voor het eerst voorkomt in geschriften rond 1300 wordt opgehoogd met twee geledingen." Hoewel Jansen graag bezoekers rondleidt, blijft hij dit keer liever aan de grond. "Als ik op een krant sta, word ik al duizelig."

De werkzaamheden aan toren en daken worden april 2018 afgerond. Tot die tijd blijft de toren op zaterdag tussen 11.00 uur en 15.00 uur toegankelijk om te beklimmen.